

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Чортківський фаховий коледж економіки та підприємництва
Західноукраїнського національного університету»

ПОГОДЖУЮ

Директор ВСП «ЧФКЕП ЗУНУ»


Тетяна Жовковська

« 30 » 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/«Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/«Підприємництво та торгівля»

2023-2024 н.р.

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / «Підприємництво та торгівля» підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, 22 с. «30» серпня 2023 року.

Робоча програма складена викладачем циклової комісії фінансів, банківської справи, підприємництва та торгівлі спеціалістом вищої категорії Пилипів Ольгою Михайлівною.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансів, банківської справи, підприємництва та торгівлі
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Голова циклової комісії
фінансів, банківської
справи, підприємництва та
торгівлі



Ольга Пилипів

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна - «Фінанси»	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS –4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Дисципліна вибіркова
Кількість модулів – 3	Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки: 2-й, Семестр: 4-й
	Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Лекції: 30 год. Практичні заняття: 15 год.
Загальна кількість годин – 120 год.		Самостійна робота: 72 год. Індивідуальна робота: 3 год.
		Вид підсумкового контролю: залік - 4 семестр

Пояснювальна записка

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси» є формування у майбутніх фахівців системи знань функціонування державних фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства. Фінанси є основою грошово-кредитної системи держави, головною ланкою її економіки.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Фінанси» є:

- суть та характерні ознаки фінансів, їх роль і місце в економічній системі;
- засади фінансової політики держави і механізму її реалізації, сфери і ланок фінансової системи та їх взаємодії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- основні поняття та категорії фінансів;
- економічну природу страхування та характеризувати структуру страхового ринку;
- особливості функціонування фінансів домогосподарств;
- механізм функціонування фінансового ринку;
- теоретичні основи фінансової системи розвинутих країн світу **вміти**:
- класифікувати структуру бюджету як об'єкта управління;
- визначати та оцінювати порядок формування доходів та фінансування видатків бюджету;
- досліджувати методологічні основи побудови фінансової системи;
- визначати методи формування та аналізу механізму реалізації фінансової політики;
- аналізувати структуру бюджету домогосподарства, порядок формування доходів та фінансування видатків суб'єктів господарювання;
- аналізувати економічну ситуацію щодо стану доходної і видаткової частин бюджету;
- визначати рівень інфляції за певний період часу;
- розраховувати рівень ВВП та величину грошової маси;
- аналізувати бюджетний дефіцит та методи його фінансування;
- характеризувати державний борг та механізм його обслуговування;
- досліджувати концептуальні основи побудови світових фінансових систем.

Об'єкт вивчення: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем.

Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері фінансів у процесі навчання.

Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування.

Методи, методики та технології фінансової науки і практики на теоретичному і емпіричному рівнях.

Інструменти та обладнання: сучасні інформаційно-аналітичні системи та стандартні, спеціальні й галузеві програмні продукти.

Після вивчення дисципліни «Фінанси» у здобувачів освіти формуються основні, загальні та інтегральні компетентності.

Перелік компетентностей випускника:

1. Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях

2. Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області з фінансів та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

3. Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 5. Здатність оцінювати результати господарської діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків

Програмні результати навчання.

Після вивчення дисципліни «Фінанси» здобувачі освіти повинні:

РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, обліку.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 10. Формувати і надавати облікову-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

РН 16. Нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

РН 18. Дотримуватися безпеки життєдіяльності та вживати заходів щодо збереження навколишнього середовища

**Тематичний план вивчення дисципліни
Групи ПТБД-21**

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Кредит 1				
Тема 1. Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів	2	1	6	-
Тема 2. Фінансова політика держави.	2	1	6	-
Кредит 2				
Тема 3. Фінансова система	2	1	6	-
Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання.	2	1	6	1
Тема 5. Податки.	2	1	6	-
Кредит 3				
Тема 6. Бюджет і бюджетна система.	4	1	6	-
Тема 7. Державний кредит і державний борг.	4	1	6	-
Тема 8. Місцеві фінанси.	2	1	6	1
Кредит 4				
Тема 9. Спеціалізовані цільові фонди держави.	2	2	6	-
Тема 10. Страховий ринок.	2	2	6	-
Тема 11. Фінансовий ринок.	4	2	6	1
Тема 12. Міжнародні фінанси.	2	1	6	-
Всього годин за V семестр	30	15	72	3
Кількість кредитів	4			

Зміст курсу

Зміст навчального матеріалу	Вимоги до рівня професійної підготовки
<p>Тема 1. Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів</p> <p>Лекція 1. Предмет фінансової науки про фінанси</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет фінансової науки. 2. Суть, необхідність, характерні риси фінансів 3. Функції фінансів 4. Фінансові ресурси <p>Практичне заняття 1. Предмет фінансової науки про фінанси</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет фінансової науки. 2. Суть, необхідність, характерні риси фінансів 3. Функції фінансів 4. Фінансові ресурси <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні передумови виникнення фінансів. 2. Фінанси як економічна категорія розподілу. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями, які приймають участь у вартісному розподілі (ціною заробітною платою, кредитом). 3. Фінанси як вартісна категорія, її ознаки і зв'язок з грошима. Обмеженість фінансових ресурсів за обсягом і у часі. 4. Сфери фінансових відносин та інституційна структура фінансової системи. 5. Суспільне призначення фінансів та їх об'єктивна необхідність. 6. Вплив фінансів на суспільне виробництво (напрями, якісний і кількісний аспекти). <p><i>Література [1; 3]</i></p>	<p>Студент повинен знати поняття, сутність, необхідність та характерні риси фінансів; засвоїти основні функції фінансів, поняття фінансових ресурсів; розкрити зміст понять ВВП, ВНП, фінансові ресурси; розуміти централізовані, фінансові ресурси, децентралізовані фінансові ресурси; виховувати і розвивати професійні якості майбутнього фахівця.</p>
<p>Тема 2. Фінансова політика держави</p> <p>Лекція 2. Фінансова політика держави як складова економічної політики</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансова політика як складова економічної політики держави 2. Основні напрямки фінансової політики. 3. Типи та види фінансової політики 4. Фінансовий механізм <p>Практичне заняття 1. Фінансова політика держави</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансова політика як складова економічної політики держави 2. Основні напрямки фінансової політики. 3. Типи та види фінансової політики 	<p>Студент повинен засвоїти поняття, сутність фінансової політики; засвоїти типи та види фінансової політики; складові фінансової політики. Розуміти визначення фіскальної політики, грошово-кредитної політики, боргової, митної політики, фінансової</p>

<p>4. Фінансовий механізм</p> <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий механізм та його складові елементи 2. Методи фінансового забезпечення та сфери застосування. 3. Фінансові важелі та їх місце у фінансовому механізмі 4. Фінансові санкції та їх види 5. Правове та нормативне забезпечення фінансового механізму 6. Вдосконалення фінансового механізму в умовах реформування економіки <p><i>Література [1; 3]</i></p>	<p>стратегії, фінансової тактики, жорсткої регламентації, помірної регламентації, політики мінімальних обмежень, фінансовий механізм, фінансові стимули, фінансові санкції</p>
<p>Тема 3. Фінансова система</p> <p>Лекція 3. Фінансова система та її сутність</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть фінансової системи 2. Характеристика складових фінансової системи 3. Управління фінансовою системою. <p>Практичне заняття 2. Фінансова система</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть фінансової системи 2. Характеристика складових фінансової системи 3. Управління фінансовою системою. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансової системи. 2. Сфери фінансової системи України. 3. Характеристика фінансів суб'єктів господарювання. 4. Ланки державних фінансів та їх зв'язок з іншими ланками фінансової системи України. <p><i>Література [1; 3]</i></p>	<p>Знати поняття, сутність фінансової системи; засвоїти типи, види та складові фінансової системи. Предмет фінансової науки, фінанси, фінансові відносини, об'єкти і суб'єкти фінансових відносин, необхідність існування фінансів, характерні особливості фінансів, функції фінансів, фінансова система, сфери і ланки фінансової системи.</p>
<p>Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання</p> <p>Лекція 4. Поняття фінансів суб'єктів господарювання</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття суб'єкта господарювання. Класифікація суб'єктів господарювання 2. Фізичні та юридичні особи, як суб'єкти господарювання 3. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва <p>Практичне заняття 2. Фінанси суб'єктів господарювання</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття суб'єкта господарювання. Класифікація суб'єктів господарювання 2. Фізичні та юридичні особи, як суб'єкти господарювання 3. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінанси підприємств як основа фінансів суспільства. 2. Особливості організації фінансів підприємств різних організаційно-правових форм господарювання. 	<p>Розуміти поняття, сутність суб'єктів господарювання; засвоїти основи організації фінансів суб'єктів підприємництва; розкрити такі поняття як, інституційна одиниця, нефінансові корпорації, фінансові корпорації, сектор загального державного управління, домашні господарства, некомерційні організації, ресурси</p>

<p>3. Галузеві особливості організації фінансів.</p> <p>Індивідуальна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела формування фінансових ресурсів підприємств. 2. Сутність фінансів господарюючих суб'єктів 3. Місце територіальних фінансів в національній фінансовій системі. Особливості функціонування національних фінансових систем. <p><i>Література [6;7;8]</i></p>	<p>підприємств.</p>
<p>Тема 5. Податки</p> <p>Лекція 5. Податкова система та призначення податків</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст та призначення податків. 2. Функції податків. 3. Податкова система <p>Практичне заняття 3. Податкова система</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст та призначення податків. 2. Функції податків. 3. Податкова система <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль Податкового кодексу України у забезпеченні стабільності функціонування фінансової системи. 2. Особливості функціонування податкової системи на сучасному етапі. 3. Податкова політика на сучасному етапі. 4. Переваги і недоліки системи прямого (непрямого) оподаткування. 5. Вплив прибуткового оподаткування на заощадження громадян. 6. Роль місцевих податків у податковій системі та проблеми вдосконалення місцевого оподаткування в Україні 	<p>Вирізняти поняття, сутність та функції податків; засвоїти економічний зміст та призначення податків; визначення термінів податки, податкова система, податкові збори, база оподаткування, ставка податку, податковий борг, податкова пільга, податковий Кодекс, фіскальна функція, регулююча функція, місцеві податки, місцеві збори, прямі податки, непрямі податки.</p>
<p>Тема 6. Бюджет і бюджетна система</p> <p>Лекція 6. Бюджет і бюджетна система</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічна сутність, необхідність та призначення бюджету 2. Бюджетна політика і бюджетний механізм 3. Бюджетний устрій та бюджетна система <p>Лекція 7. Доходи та видатки бюджету</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність і склад доходів бюджету 2. Видатки бюджету, їх сутність, склад і класифікація 3. Бюджетні права та бюджетна ініціатива <p>Практичне заняття 3. Економічна сутність доходів та видатків бюджету</p>	<p>Розуміти поняття: Бюджет держави, бюджетна політика, бюджетна стратегія, бюджетна тактика, бюджетний механізм, бюджетний устрій, бюджетна система, доходи бюджету, видатки бюджету, бюджетне фінансування, міжбюджетні трансферти, бюджетні права, бюджетний</p>

<p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічна сутність, необхідність та призначення бюджету 2. Бюджетна політика і бюджетний механізм 3. Бюджетний устрій та бюджетна система 4. Економічна сутність і склад доходів бюджету 5. Видатки бюджету, їх сутність, склад і класифікація 6. Бюджетні права та бюджетна ініціатива <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефіцит державного бюджету, причини виникнення та економічні наслідки 2. Місце бюджетної системи в економіці України <p>Індивідуальна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетна система. Дефіцит державного бюджету, причини виникнення та економічні наслідки 2. Бюджетний процес 	<p>регламент, бюджетний процес, бюджетне планування, виконання бюджету, бюджетна звітність, бюджетна класифікація, бюджетне прогнозування, бюджетне регулювання, бюджетний розпис.</p>
<p>Тема 7. Державний кредит і державний борг</p> <p>Лекція 8. Сутність державного кредиту</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність державного кредиту. 2. Функції державного кредиту. 3. Види державного кредиту. <p>Лекція 9. Державний борг</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Внутрішній та зовнішній державний борг 2. Управління державним боргом 3. Методи управління державним боргом <p>Практичне заняття 4. Державний борг</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність державного кредиту. 2. Функції державного кредиту. 3. Види державного кредиту. 4. Внутрішній та зовнішній державний борг 5. Управління державним боргом 6. Методи управління державним боргом <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний кредит: зміст, функції, форми і види. Роль кредиту в сучасному суспільстві 2. Поняття, Функції та види державного кредиту 3. Сутність і функції державного кредиту 4. Функції державного кредиту 5. Державний кредит, його сутність і форми 	<p>Студент повинен засвоїти основні поняття, державний кредит. Розкрити зміст понять державні позики, класифікацію державних позик, державний борг, казначейські зобов'язання, облігації. Знати основні функції державного кредиту, фіскальну, розподільну, регулюючу і контрольну, вплив фіскальної функції державного кредиту</p> <p>Розрізняти поняття внутрішнього та зовнішнього державного боргу, управління державним боргом.</p>
<p>Тема 8. Місцеві фінанси</p> <p>Лекція 10. Структура місцевих фінансів</p> <p style="text-align: center;">План</p>	<p>Розкрити значення видатків місцевих органів влади;</p>

<p>1. Сутність місцевих фінансів, їх структура та функції 2. Доходи та видатки місцевих бюджетів 3. Управління місцевими фінансами Практичне заняття 4. Місцеві фінанси План 1. Сутність місцевих фінансів, їх структура та функції 2. Доходи та видатки місцевих бюджетів 3. Управління місцевими фінансами Самостійна робота 1. Динаміка формування (виконання) доходів (видатків) місцевого бюджету. 2. Фінансове забезпечення економічного та соціального розвитку адміністративно - територіальних одиниць. 3. Місцеві бюджети України: проблеми формування та шляхи їх вирішення. Індивідуальна робота 1. Реформування системи місцевого оподаткування – запорука соціально-економічного розвитку території. 2. Оптимальні межі фінансової незалежності місцевого самоврядування. 3. Закордонний досвід зміцнення фінансових основ місцевого самоврядування.</p>	<p>виконання місцевих бюджетів; власні доходи; доходи місцевих органів влади; закріплені доходи; капітальні видатки; місцеві фінанси; обов'язкові видатки; передані доходи; поточні видатки; регульовані доходи; система управління місцевими фінансами; фінансові інститути.</p>
<p>Тема 9. Спеціалізовані цільові фонди Лекція 11. Спеціалізовані цільові фонди держави та їх поняття План 1. Загальнодержавні цільові фонди: їх сутність, призначення 2. Особливості формування соціальних позабюджетних фондів та напрями їх використання 3. Державні фонди цільового призначення в Україні та законодавче регулювання їх функціонування Практичне заняття 5. Спеціалізовані цільові фонди держави План 1. Загальнодержавні цільові фонди: їх сутність, призначення 2. Особливості формування соціальних позабюджетних фондів та напрями їх використання 3. Державні фонди цільового призначення в Україні та законодавче регулювання їх функціонування Самостійна робота 1. Необхідність створення та призначення державних цільових фондів 2. Загальнодержавні соціальні фонди та їх значення для забезпечення системи соціального страхування 3. Пенсійний фонд. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд загальнообов'язкового державного</p>	<p>Студент повинен вирізнити поняття державні цільові фонди, позабюджетні фонди, пенсійний фонд; фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності; фонд соціального страхування на випадок безробіття; фонд соціального страхування від нещасних випадків; фонд захисту інвалідів.</p>

<p>соціального страхування на випадок безробіття. 4. Реформування пенсійного забезпечення в Україні.</p>	
<p>Тема 10. Страховий ринок Лекція 12. Страховий ринок План 1. Загальна характеристика страхового ринку 2. Структура страхового ринку 3. Умови функціонування страхового ринку Практичне заняття 6. Страховий ринок та його структура План 1. Загальна характеристика страхового ринку 2. Структура страхового ринку 3. Умови функціонування страхового ринку Самостійна робота 1. Страховий ринок України: сучасний стан та перспективи розвитку. 2. Особливості державного регулювання страхового ринку в Україні. 3. Законодавче забезпечення функціонування страхового ринку України.</p>	<p>Засвоїти економічний зміст та призначення суб'єктів страхових відносин страхування, страхувальник, страховик, застрахована особа, обов'язкове, страхування, добровільне, страхування. Вирізняти поняття - страховий ринок, страхові продукти, місцевий ринок, національний ринок, світовий ринок, страхові брокери, страхові агенти.</p>
<p>Тема 11. Фінансовий ринок Лекція 13. Сутність і функції фінансового ринку План 1. Сутність і функції фінансового ринку 2. Суб'єкти фінансового ринку, їх класифікація та функції 3. Інфраструктура фінансового ринку. Лекція 14. Структура фінансового ринку та характеристика План 1. Інструменти фінансового ринку 2. Структура фінансового ринку 3. Кредитний ринок та ринок цінних паперів Практичне заняття 7. Структура фінансового ринку План 1. Сутність і функції фінансового ринку 2. Суб'єкти фінансового ринку, їх класифікація та функції 3. Інфраструктура фінансового ринку. 4. Інструменти фінансового ринку 5. Структура фінансового ринку 6. Кредитний ринок та ринок цінних паперів Самостійна робота 1. Державне регулювання фінансового ринку в Україні. 2. Пріоритетні напрями розвитку вітчизняного фінансового ринку. 3. Законодавче забезпечення фінансового ринку: проблеми та</p>	<p>Студент повинен розуміти сутність страхування та форми і методи фінансового ринку; засвоїти - економічний зміст та призначення інфраструктури фінансового ринку; виховувати професійні якості майбутнього фахівця</p> <p>Знати основні інструменти фінансового ринку, структуру фінансового ринку. Розкрити значення кредитного ринку та ринку цінних паперів, за організацією торгівлі та інституціональною ознакою.</p>

<p>шляхи вирішення</p> <p>Індивідуальна робота</p> <p>1. Пріоритетні напрями розвитку вітчизняного фінансового ринку.</p> <p>2. Законодавче забезпечення фінансового ринку: проблеми та шляхи вирішення</p>	
<p>Тема 12. Міжнародні фінанси</p> <p>Лекція 15. Міжнародні фінанси, політика міжнародних фінансів</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Сутність і функції міжнародних фінансів</p> <p>2. Складові міжнародних фінансів. Характеристика сегментів міжнародного фінансового ринку.</p> <p>3. Фінанси міжнародних організацій і міжнародних фінансових інституцій</p> <p>Практичне заняття 8. Міжнародні фінанси</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Сутність і функції міжнародних фінансів</p> <p>2. Складові міжнародних фінансів. Характеристика сегментів міжнародного фінансового ринку.</p> <p>3. Фінанси міжнародних організацій і міжнародних фінансових інституцій</p> <p>Самостійна робота</p> <p>1. Проблеми та перспективи стимулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.</p> <p>2. Фінансування України Світовим банком.</p> <p>3. Співробітництво України с міжнародними фінансовими інституціями</p> <p>4. Фінанси Європейського Союзу</p>	<p>Студент повинен знати поняття, сутність міжнародних фінансів; засвоїти економічний зміст та призначення міжнародних фінансів; Розуміти сутність і функції міжнародних фінансів, складові міжнародних фінансів, сегменти міжнародного фінансового ринку, фінанси міжнародних організацій.</p>

Перелік завдань на самостійне вивчення

1. Історичні передумови виникнення фінансів.
2. Фінанси як економічна категорія розподілу. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями, які приймають участь у вартісному розподілі (ціною заробітною платою, кредитом).
3. Фінанси як вартісна категорія, її ознаки і зв'язок з грошима. Обмеженість фінансових ресурсів за обсягом і у часі.
4. Сфери фінансових відносин та інституційна структура фінансової системи.
5. Суспільне призначення фінансів та їх об'єктивна необхідність.
6. Вплив фінансів на суспільне виробництво (напрями, якісний і кількісний аспекти).
7. Фінансовий механізм та його складові елементи
8. Методи фінансового забезпечення та сфери застосування.
9. Фінансові важелі та їх місце у фінансовому механізмі
10. Фінансові санкції та їх види
11. Правове та нормативне забезпечення фінансового механізму
Вдосконалення фінансового механізму в умовах реформування економіки
12. Сутність фінансової системи.
13. Сфери фінансової системи України.
14. Характеристика фінансів суб'єктів господарювання.
15. Ланки державних фінансів та їх зв'язок з іншими ланками фінансової системи України.
16. Фінанси підприємств як основа фінансів суспільства.
17. Особливості організації фінансів підприємств різних організаційно-правових форм господарювання.
18. Галузеві особливості організації фінансів.
19. Роль Податкового кодексу України у забезпеченні стабільності функціонування фінансової системи.
20. Особливості функціонування податкової системи на сучасному етапі.
21. Податкова політика на сучасному етапі.
22. Переваги і недоліки системи прямого (непрямого) оподаткування.
23. Вплив прибуткового оподаткування на заощадження громадян.
24. Роль місцевих податків у податковій системі та проблеми вдосконалення місцевого оподаткування в Україні
25. Дефіцит державного бюджету, причини виникнення та економічні наслідки
26. Місце бюджетної системи в економіці України
27. Бюджетна система. Дефіцит державного бюджету, причини виникнення та економічні наслідки
28. Бюджетний процес
29. Сучасний кредит: зміст, функції, форми і види. Роль кредиту в сучасному суспільстві
30. Поняття, Функції та види державного кредиту
31. Сутність і функції державного кредиту
32. Функції державного кредиту
33. Державний кредит, його сутність і форми

34. Динаміка формування (виконання) доходів (видатків) місцевого бюджету.
35. Фінансове забезпечення економічного та соціального розвитку адміністративно - територіальних одиниць.
36. Місцеві бюджети України: проблеми формування та шляхи їх вирішення.
37. Необхідність створення та призначення державних цільових фондів
38. Загальнодержавні соціальні фонди та їх значення для забезпечення системи соціального страхування
39. Пенсійний фонд. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
40. Реформування пенсійного забезпечення в Україні.
41. Страховий ринок України: сучасний стан та перспективи розвитку.
42. Особливості державного регулювання страхового ринку в Україні.
43. Законодавче забезпечення функціонування страхового ринку України.
44. Державне регулювання фінансового ринку в Україні.
45. Пріоритетні напрями розвитку вітчизняного фінансового ринку.
46. Законодавче забезпечення фінансового ринку: проблеми та шляхи вирішення
47. Проблеми та перспективи стимулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
48. Фінансування України Світовим банком.
49. Співробітництво України с міжнародними фінансовими інституціями
50. Фінанси Європейського Союзу

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їхніх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах і спеціальностях.

Різновидом індивідуальних занять є *індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)*, які відповідають інноваційним технологіям навчання. ІНДЗ – вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Мета індивідуального навчально-дослідного завдання - самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Перелік індивідуальних завдань

1. Джерела формування фінансових ресурсів підприємств.
2. Сутність фінансів господарюючих суб'єктів
3. Місце територіальних фінансів в національній фінансовій системі
4. Особливості функціонування національних фінансових систем
5. Реформування системи місцевого оподаткування – запорука соціально-економічного розвитку території.
6. Оптимальні межі фінансової незалежності місцевого самоврядування.
7. Закордонний досвід зміцнення фінансових основ місцевого самоврядування.
8. Пріоритетні напрями розвитку вітчизняного фінансового ринку.
9. Законодавче забезпечення фінансового ринку: проблеми та шляхи вирішення

Перелік залікових питань

1. Предмет фінансової науки.
2. Суть, необхідність, характерні риси фінансів
3. Функції фінансів
4. Фінансові ресурси
5. Фінансова політика як складова економічної політики держави
6. Основні напрямки фінансової політики.
7. Типи та види фінансової політики
8. Фінансовий механізм
9. Суть фінансової системи
10. Характеристика складових фінансової системи
11. Управління фінансовою системою.
12. Поняття суб'єкта господарювання. Класифікація суб'єктів господарювання
13. Фізичні та юридичні особи, як суб'єкти господарювання
14. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва
15. Економічний зміст та призначення податків.
16. Функції податків.
17. Податкова система
18. Соціально-економічна сутність, необхідність та призначення бюджету
19. Бюджетна політика і бюджетний механізм
20. Бюджетний устрій та бюджетна система
21. Економічна сутність і склад доходів бюджету
22. Видатки бюджету, їх сутність, склад і класифікація
23. Бюджетні права та бюджетна ініціатива
24. Сутність державного кредиту.
25. Функції державного кредиту.
26. Види державного кредиту.
27. Внутрішній та зовнішній державний борг
28. Управління державним боргом
29. Методи управління державним боргом
30. Сутність місцевих фінансів, їх структура та функції
31. Доходи та видатки місцевих бюджетів
32. Управління місцевими фінансами
33. Поняття цільових фондів державних коштів.
34. Правове регулювання Пенсійного фонду України.
35. Правове регулювання Фонду соціального страхування на випадок безробіття.
36. Правові засади функціонування Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
37. Правові засади функціонування Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням.
38. Економічна необхідність і роль страхування
39. Суб'єкти страхових відносин:
40. Форми і методи страхового захисту.

41. Доходи і витрати страховика
42. Сутність і функції фінансового ринку
43. Суб'єкти фінансового ринку, їх класифікація та функції
44. Інститути інфраструктури та професійні учасники як суб'єкти фінансового ринку
45. Класифікація та характеристика основних інструментів фінансового ринку
46. Структура фінансового ринку
47. Кредитний ринок і ринок цінних паперів
48. Сутність, функції та політика міжнародних фінансів
49. Міжнародний фінансовий ринок і його структура
50. Фінанси міжнародних організацій та інституцій
51. Фінансова безпека держави

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінювання відповідей з дисципліни «Фінанси» проводиться за такими критеріями:

- повнота та правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення, розуміння викладеного матеріалу;
- чіткість, конкретність і лаконічність відповіді.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи, директорської контрольної роботи, усних і письмових відповідей на питання, виконання практичних (лабораторних занять), доповідей на семінарських заняттях, (виконання курсових робіт) – від **0 до 100 балів**:

- повне, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція – **90-100 балів**;
- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – **85-89 балів**;
- відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції – **75-84 балів**;
- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – **65-74 балів**;
- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – **60-64 балів**;
- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – **35-59 балів**;
- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1-34 бали**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

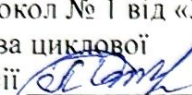
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. / ; Держ. Фіскальна служба України, Ун-т держ. фіскальної служби України. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Бюджетний Кодекс України: Закон України від від 08.07.2010 № 2456-VI, *Відомості Верховної Ради України*, 2021, № 7, ст.54
3. Булавинець В., Карпишин Н. Резерви зростання доходів місцевих бюджетів України. Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій : монографія. Братислава-Харків: ВШЕМ – ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2019. С. 76-86.
4. Варналій З.С., Романюк М.В. Податкова система : підручник. К.: Знання України, 2019. 567 с.
5. Вінницька О.А. Теорія фінансів : навчальний посібник. Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2018. 309 с
6. Волохова І.С., Шикіна Н.А., Волкова О.Г. Фінанси : навчальний посібник : експрес курс Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
7. Власова Н.О. Фінанси підприємств : підручник Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Світ книг, 2018. 437 с
8. Грінько І.М. Міжнародні фінанси : навч. посіб. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с
9. Дем'янишин В., Лободіна З., Кізіма Т. Організаційно-методичні засади вдосконалення планування видатків бюджету держави на соціальний захист сімей з дітьми. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Вип. 1 (95). С. 69-85.
10. Дем'янишин В.Г., Кириленко О.П., Лободіна З.М. Бюджетна система : підручник Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 624 с.
11. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://mof.gov.ua/uk/open-budget-webportal>
12. Державний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
13. Зимовець В.В., Даниленко А.І., Терещенко О.О. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : колективна монографія. НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2019. 306 с. URL : <http://ief.org.ua/docs/mg/311.pdf>
14. Кізіма Т. Кредитна поведінка домогосподарств: структурноаналітичний аспект. Світ фінансів. 2019. Вип. 1 (58). С. 7-18.
15. Кізіма Т., Горин В. Видатки бюджету на надання житлових субсидій та їх вплив на суспільний добробут. Галицький економічний вісник. 2020. Том 64. № 3. С. 96-106.
16. Кізіма Т., Хамига Ю. Фінансове шахрайство: теоретична концептуалізація та економічне підґрунтя. Світ фінансів. 2019. Вип. 2 (59). С. 109- 123.
17. Кізіма Т.О. Напрями реструктуризації фінансової системи України у контексті сучасних глобальних трендів. Сьомі Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія : зб. наук. праць. (м. Тернопіль, 16 лист. 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 146 с. С. 60-62.
18. Кізіма Т.О. Сучасні тренди розвитку фінансової системи України у контексті загальносвітових тенденцій. Сучасні тенденції розвитку економіки, фінансів та

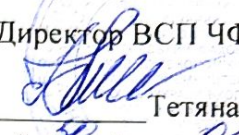
- управління: нові можливості, проблеми, перспективи : збірн. матер. Всеукр. наук-практ. конф. з міжнар. участю (м. Київ, 10 лист. 2021 р.). Київ: КУБГ, 2021. С. 48-51.
19. Кнейслер О., Спасів Н., Кізима Т. Фінанси об'єднаних територіальних громад у фінансовій системі України. Світ фінансів. 2020. Вип. 1 (60). С. 8-19.
- Коваль С.Л., Грицишина Л.І. Особливості формування фінансових ресурсів домогосподарств у сучасних умовах. Світ фінансів. 2020. № 4 (65). С. 131–143. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1373>
21. Коваль С.Л., Сидор І.П. Потенційні можливості зростання фінансових ресурсів домогосподарств в Україні та їх вплив на рівень життя населення. Регіональна економіка та управління. 2019. № 3. С. 92–96. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/37727>
22. Коваль С.Л., Сидор І.П. Фінансове забезпечення банківських послуг. Агросвіт. 2020. № 15. С. 30–35. URL: <http://www.agrovit.info/?op=1&z=3268&i=3>
23. Лободіна З., Дем'янишин В., Кізима Т., Савчук С. Сучасні тенденції розвитку та наслідки трансформації бюджетної системи України в контексті реформування управління публічними фінансами. Вісник економіки. 2021. Вип. 4 (102). С. 38-56.
24. Лютий І. О., Боринець С. Я., Варналій З. С. Фінанси : підручник. К. : Ліра-К, 2021. 728 с.
25. Макогон В.Д., Адаменко І.П. Державні та муніципальні фінанси в умовах економічних перетворень. Економічний вісник університету. 2020. Вип. 46. С. 177-183.
26. Про Рахункову палату : Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 36. Ст. 360.
27. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268.
28. Про затвердження Положення про Державну фіскальну службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236 *Офіційний вісник України*. 2014. № 55. Ст. 1507.
29. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375 *Офіційний вісник України*. 2014. № 69. Ст. 1936.
30. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України : постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2014 р. № 280 *Офіційний вісник України*. 2014. №60. – Ст. 1652.
31. Податковий кодекс України : Закон України від 23 грудня 2010 року № 2856-VI. *Відомості Верховної Ради України*, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112
32. Резніков Т.О., Мельник А.О. Міжнародні фінанси : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 248 с.
33. Семенченко А.І. Інформаційно-комунікаційні технології в публічному управлінні місцевими фінансами: стан та перспективи розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2020. №13-14. С. 86-91.
34. Сидор І.П., Коваль С.Л. Фінансові аспекти функціонування територіальних громад: теоретико-концептуальний зріз. Економічні студії. 2021. № 1 (31). С. 130–137. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45619>

35. Сидорчук А., Кириленко О., Коваль С., & Сидор І. Аналіз витрат як складова оцінки фінансового стану домогосподарств. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. Вип. 3 (44). Р. 82–91. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.3.44.2022.3786>
36. Хомутенко А.В. Державний контроль ефективності управління державними фінансами України. *Економіка та держава*. 2020. №2. С. 48-56.
37. Dubrovina N., Neubauerova E., Fabuš M., Tulai O. The evaluation of indices of public finance distribution on central and local levels for EU countries. *Journal of European Economy*. 2019. № 4. P. 454-465.
38. Giebe C., Hammerström L., Zwerenz D. Big Data & Analytics as a sustainable Customer Loyalty Instrument in Banking and Finance. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2019. Vol. 3(4). P. 74-88.
39. Kizyma T. Priorities for the household finance development and the financial literacy formation of population. *Modern Ukrainian financial science: theoretical paradigm & practical concept of public finance : monograph / V. Fedosov, A. Krysovaty, V. Oparin, P. Yukhymenko*. Oklahoma City: Draft2Digital Publishing House, 2018. 446 p.
40. Kizyma T., Lobodina Z., Khamyha Yu. Fraud with financial resources of the state: types and effect on the shadow economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. №2 (29). P. 355-36. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/2095>
41. Kizyma T.O., Lobodina Z.M., Kizyma A.Ya. Optimization of budget funds expenditures on organization of the state activity. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. Vol. 2. №5. P. 183-190. URL: <http://fkd.org.ua/article/view/136531/136955>
42. Krysovaty A., Desyatnyuk O., Tulai O. Public finances and sustainable development: opportunities and challenges. *Social, economic, legal and financial challenges in the context of global transformations: Monograph*. Bratislava-Kharkiv, 2019. P.10–17.
43. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioral finances. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2022. Vol. 5 (46). С. 109–125. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3886>
44. Lobodina Z.M., Lopushniak H.S., Kizyma T.O., Lyvdar M.V. Inclusive budjeting: theoretical aspects, prerequisites and necessity for its implementation in Ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. Vol. 2. №33. P. 463-472. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3008>
45. Secinaro S., Calandra D., Petricean D., Chmet F. Social Finance and Banking Research as a Driver for Sustainable Development: A Bibliometric Analysis. *Sustainability*. 2021. Vol. 13. № 330. URL: <https://doi.org/10.3390/su13010330>
46. Vdovychenko A. How does fiscal policy affect gdp and inflation in Ukraine? *Visnyk of the National Bank of Ukraine*. № 244. 2018. PP. 25–43. URL: https://journal.bank.gov.ua/uploads/articles/244_2.pdf

**ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ЧОРТКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗУНУ»**

Рекомендовано до затвердження
на засіданні циклової комісії фінансів,
банківської справи, підприємництва та
торгівлі
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.
Голова циклової
комісії  Ольга Пилипів

ПОГОДЖЕНО
Заступник директора з
навчально-виховної
роботи
Яна Петльована
«30» 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП ЧФКЕП ЗУНУ

Тетяна Жовковська
«30» 08 2023 р.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

На IV семестр 2022-2023 н.р. II курс, ПТБДч-21

з дисципліни «Фінанси»

Складений згідно робочої програми

з дисципліни «Фінанси»

Розподіл годин ПТБДч-21

Загальна кількість годин	Кредити	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Курсові роботи	Індивідуальна робота	Самостійна робота
120	4	30	-	15	-	3	72

Залік: IV – семестр

Викладач: Пилипів Ольга Михайлівна